

Serpil Yılmaz

Yazarın Tüm Yazıları >

Yeni Anayasa Tasarısı Yatırımcı Terazisinde Tartılacak

Yayınlanma: 03 Ekim 2023 Salı 05:00

Hazine ve Maliye Bakanı **Mehmet Şimşek**'in önümüzdeki günlerde yabancı yatırımcılara yapacağı sunumlar, yeni anayasa tasarısının gölgesinde gerçekleşecek.

Bakan Şimşek'in yatırımcı toplantıları takvimi basına yansıdı. 4-5 Ekim'de Citibank ve Bank of America (BofA)'nın Londra'da düzenlediği yatırımcı toplantısına katılacak.

Şimşek'in ikinci durağı 11-14 Ekim'de IMF ve Dünya Bankası'nın yıllık toplantılarının yapılacağı Fas'ın Marakeş kenti olacak.

19 Ekim'de Fransa'nın başkenti Paris'te bir diğer yatırımcı toplantısında konuşacak. Bu toplantıların ardından ay sonunda ikinci Körfez turunu gerçekleştirmesi de bekleniyor.

RELATED VIDEO

Uluslararası çalışmaları olan, şirket sözleşmeleri danışmanlığı yapan bir hukuk bürosu yönetim kurulu başkan da olan, Daha İyi Yargı Derneği Kurucu Başkanı ve Türkonfed Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı **Av. Mehmet Gün**'e, yabancı sermayenin Türkiye'ye ilgisini soruyorum.

"Ürünlerinin satışını distribütörlere bırakıp ülkeden çıkıyorlar" diyor.

Şimşek bu havayı tersine çevirebilir mi?

Gün, Bakan Şimşek'in yetkinliklerine finansal piyasaların güven duyduğunu ancak yatırımcıların kararlarını yargı ve hukuksal alanda yapılacak düzenlemelerin belirleyeceğini vurguluyor.

Yabancı yatırımcının yeni anayasa tasarısında; **"kamu denetimi"** ve **"hesapverilebilirlik"** yönünden, **"hukuksal kaliteye"** bakacağını söylüyor.

2010 Anayasa Referandumu öncesi, 1993-2000 yılları arasında görev yapan merhum Türkiye'nin 9. Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel**'in **"Bu Anayasa hangi ihtiyaçlarına cevap vermiyormuş"** eleştirisini haber yaptığımı anımsıyorum.

Aynı soruyu bu kez Gün'e yöneltiyorum.

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu Başkanvekili **Yavuz Atar**'ın yeni anayasa çalışmalarını hatırlatarak **"Medyaya yansıdığı gibi"**

Erdoğan'ın 2028 seçimlerine de katılabilesinin yolu açılıyor" yorumunu dile getiriyor.

Çalıştaylara katılanlar, müzakere notları, bildiriler hakkında kamuoyu ile paylaşım olmadığına dikkat çeken Gün, yeni anayasa taslağının Cumhurbaşkanlığı bürokratları tarafından gizlice müzakare edildiği iddiasında bulunuyor.

Av. Mehmet Uçum'un başkan vekili olduğu Hukuk Politikaları Kurulu'nun 2022 yılında 24 Mart, 21 Nisan, 26 Mayıs, 23 Haziran, 6 Eylül, 8 Eylül, 4 Ekim, 24 Kasım ve 15 Aralık tarihlerinde yeni anayasa konulu "**kapalı devre**" 9 çalıştay düzenlediğini dile getiriyor.

Gün'ü Yetkin Report'ta yayımlanan 28 Eylül tarihli "**Erdoğan bürokratlara anayasa taslağı yazdırmış, kimsenin haberi yok**" başlıklı makalesi üzerine arıyorum.

2014 yılından beri iş insanları ve hukukçuların katılımı ile anayasa çalışmaları sürdüren Gün'ün sözkonusu makalesinden bir alıntı yapayım:

"2017 yılında "Türkiye'nin Orta Demokrasi Sorunları ve Çözüm Yolu" isimli bir kitap yayınladık. 2021'de "A'dan Z'ye Türk Yargı Reformu" isimli başka bir kitap daha yayınladık ve bu kitapta yargı bölümüne ilişkin anayasa hükümlerinin tarafımızdan yazılmış taslaklarına da yer verdik.

Çalışmamızda, Hakimler ve Savcılar Kurulu'nu tam bağımsız Adalet Yüksek Kurumu'na dönüştürmeyi, Daimî Hukuk Şurası kurmayı, kamu görevlilerinin suçlarında idari amirlerinin soruşturma izni vermesi şartını kaldırmayı ve bir seri yenilikçi yapısal reformlar öneriyoruz.

Uluslararası alanda da yüksek kabul gören yenilikçi önerilerimizi, ülke çapında düzenlediğimiz Ekonomi ve Hukuk Buluşmalarında binlerce kişiye anlattık. Önerilerimizi cumhurbaşkanlığına, Hukuk Politikaları Kurulu'na, Adalet Bakanlığı'na ve ilgili yüzlerce kişi ve kuruma gönderdik. Üzerine bu kadar çok söz söylediğimiz halde Daha İyi Yargı

Derneği'nin anayasa çalıştaylarına davet edilmemesi ya da bu çalıştayların çalışmalarından haberdar edilmemiş olmamız garip bir durum. Sorduğum bir kısım anayasa hukukçuları da ne çalıştaylardan ne de anayasa yazım çalışmalarından haberdarlar. Davet de edilmemişler."

"Bütün kararlar Yargı denetimine açık olmalı. Adalet Yüksek Mahkeme'si kurulmalı. Hakimler, savcılar kendi odalarını kurmalı" diyen Gün şöyle devam ediyor:

"2017 Anayasası'nda bakanlar hakkında soruşturma açılabilmesi için Meclis'te 3/2 çoğunluk kararıyla Yüce Divan'da yargı yolu açılıyordu. Yeni hazırlanan tasarıda, Meclis'e bakanlığı düşürme yetkisi verilirken, karar Meclis çoğunluğunu oluşturan iktidar partisinin inisiyatifine bırakılıyor. Cumhurbaşkanı, yardımcılarını ve bakanları istediği gibi atamaya devam edecek fakat Meclis'e, salt çoğunluk ile teklif üzerine 3/5 çoğunlukla görevden alma (düşürme) yetkisi verilecekmiş; göreve başlatma onayı (güvenoyu) olmayacakmış."

Gün yeni anayasa tasarısında da benzer sonuçlar üretmeye açık düzenleme yapıldığını belirterek, haklarında ileri sürülen yolsuzluk suçlamaları soruşturulmayan bir bakan ve bir bürokrat örneği veriyor:

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı 28 Eylül'de, suç örgütü lideri Sedat Peker'in rüşvet ve borsa manipülasyonları iddialarında ismi geçen eski Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanı **Ali Fuat Taşkesenlioğlu** hakkında **"soruşturma yapılmasına yer olmadığına"** karar verdi.

Muhalefet partilerinin suç duyurularını işleme alan Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı kararın gerekçesini **"Dosyanın tetkikinde; Taşkesenlioğlu hakkında isnat edilen eylemlerden dolayı soruşturma yapılabilmesi için muhakeme şartı olan 'kurul başvurusu' bulunmadığı, bu**

nedenle muhakeme şartı gerçekleşmediği anlaşıldı” diye gösterdi.

Bir ikinci örnek: Bakanlığına dezenfektan ürünü satması ve bakan olarak atanmasından 20 ay önce Gümrük Müdürlükleri'nin kurum içi yazışmalarında adının **“güvenilmez”** olarak geçmesi üzerine görevden alınan eski Gümrük ve Ticaret Bakanı **Ruhsar Pekcan** hakkında soruşturma açılmadı.

Gün, **“anayasa hazırlanmasında metodolojiye”** vurgu yapıyor:

“Türkiye'nin hem kendisi hem başka ülkeler için yeni ve sivil bir anayasa yapmaya fazlasıyla yetecek insan kaynağı, birikimi ve dinamikleri mevcuttur. Eğer gerçekten yeni ve sivil bir anayasa yapılmak isteniyorsa, romantik ve art niyet aranacak gerekçelerle değil, vakti ve zamanı gelince, şartları oluştuğunda sağlam bir metodolojiyle, tarafsız bir uzlaştırıcı önderliğinde, eşitler arası medeni müzakereler ve uzlaşma ile yapılmalıdır. Anayasa taslağı da bu yoldan yazılmalıdır. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ve bürokratlarının izlediği yoldan değil!”

“Anayasaları toplumsal ihtiyaçların ortaya çıkması durumunda yenilenir. Toplumsal meşruiyet kazanması için farklı kesimlerin en geniş uzlaşısı sağlanmalı. Tasarı hazırlanırken de mini referandumlar yapılabilir” diyen Gün, Fransa'nın 1958 Anayasası'nı hazırlarken siyaset üstü tarafsız ve saygın bir isim olarak Charles de Gaulle'nin göreve çağrıldığını hatırlatıyor.

Türkiye kimi çağıracak?

Gün en zor formülü öneriyor: **İktidar partisi ve iki muhalefet partisi bu denkleme kurabilir.**